

Det tredelade föräldraskapet
– stöd till föräldrar med place-
rade barn

Del III

Stella – råd- och stödverksam-
het för föräldrar med place-
rade barn.

Ett utvecklingsprojekt i Rinkeby-Kista,
Södermalm och Skärholmen

Delrapport III, maj 2015 – februari 2016

Kerstin Sandqvist
Projektledare

Ingrid Persson
Projektansvarig

stockholm.se

Slutrapport för
Maj, 2015-Februari, 2016

Dnr: 1.2.5.-634-2015
Utgivare: Socialförvaltningen
Kontaktperson: Cecilia Löfgren

Detta projekt har finansierats med FoU-medel från Socialförvaltningen i Stockholms stad

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	5
2. Bakgrund	7
3. Syfte	9
4. Målgrupp & avgränsning	10
5. Metod och arbetssätt	11
Stödet till föräldrarna	11
Förhållningssätt/metod	12
Implementering och Kommunikationsplan	13
<i>Hur får föräldrar information om Stella?</i>	13
<i>Tillgänglighet via telefon och webb</i>	14
Temadag den 6 november 2015	14
Stella – en ny verksamhet i Sverige	15
6. Resultatredovisning	16
Besöksstatistik	16
<i>Antal bokade besök och antalet faktiska besök</i>	16
<i>Antal nybesök</i>	17
<i>Antalet besök/stadsdel</i>	17
<i>Fördelning</i>	17
<i>Hur har föräldrarna fått information om Stella?</i>	18
<i>Nöjdhetsenkät</i>	18
<i>Vad säger föräldrarna?</i>	18
<i>Viktiga samtalsämnen för föräldrarna</i>	19
<i>Information</i>	19
<i>Delaktighet</i>	19
<i>Umgänge</i>	21
<i>Vilka föräldrar kommer?</i>	22
<i>Återkoppling från professionen</i>	23
7. Slutsatser och förslag	24
Projektets förutsättningar för framtiden	25
<i>Efterfrågan</i>	25
<i>Tillgänglighet</i>	26
<i>Implementering</i>	26
<i>Utvärdering och forskning</i>	27
<i>Utvecklingsområden</i>	28
<i>Återkoppling till professionen</i>	29
<i>Tillägg</i>	30
Referenser, källor	31
Bilagor	32

1. Sammanfattning

Projektet *Det tredelade föräldraskapet* och försöksverksamheten *Stella* är ett arbete i flera steg att utveckla stöd till föräldrar med placerade barn.

Projektets del I (sept. 2013 – april 2014), en förstudie, sammanställde lagstiftning, forskning och erfarenhet kring föräldraskapets förutsättningar och konsekvenser för barn placerade enligt LVU. Delprojekt I innehöll även en intervjustudie som bekräftade behovet att utveckla stöd till föräldrarna. Stöd till föräldrar är en lagstadgad rättighet men ett eftersatt område.

Under projekts del II (mars 2014-april 2015) utformades råd- och stödverksamheten *Stella* med Köpenhamns föräldrastödverksamhet *Forældrestøtten* som förebild. En verksamhet som ligger under kommunen och är anslagsfinansierad.

I projektets del III (maj 2015- feb 2016) utprovas och implementeras verksamheten *Stella*, stöd till föräldrar med placerade barn 0-18 år, och blir tillgänglig för föräldrar i samtliga stadsdelar i staden.

Projektet *Det tredelade föräldraskapet* syftar till att, genom stöd, stärka föräldrarnas förutsättningar till samarbete med socialtjänst och familjehem och därmed öka tryggheten och förutsägbarheten för barn som är placerade. *Stella* är en frivillig, inte individuellt biståndsbedömd råd- och stödverksamhet. *Stella* använder Motiverande intervju (MI), en evidensbaserad och personcentrerad, guidande metod för kommunikation, i syfte att stärka föräldern.

Under perioden maj 2015 – februari 2016 har omfattningen ökat från ca fem föräldrar till att det är 27 föräldrar som kontaktat *Stella*. Totalt under perioden har verksamheten haft 181 inbokade besök. Föräldrar från 9 av Stockholm stads 14 stadsdelar har kontaktat *Stella*.

Föräldrarna uttrycker att de har ett stort behov av information och stöd i att ta itu med sin egen situation för att utvecklas i sitt föräldraskap. De har även lyft brister i socialtjänstens sätt att informera och göra föräldrarna delaktiga men även hur familjehemmen bemöter föräldrarna.

Majoriteten av föräldrarna har under samtalen särskilt lyft fram att de känner att de får stöd för egen del och att det bidragit till en balans och en känsla av att de inte står ensamma i kontakten med socialtjänsten.

Forskning om placerade barn och kommande ny lagstiftning bekräftar att socialtjänsten behöver utveckla ett specifikt stöd till föräldrar med placerade barn. Ett stöd som utgår från föräldrarnas behov och tillgodoser det, kan bidra till att öka förståelsen för och delaktigheten i barnets vård och därmed bidra till att öka tryggheten och förutsägbarhet för barnet.

2. Bakgrund

Rinkeby-Kista familjehemsvård ansökte, 2013, tillsammans med Södermalms och Skärholmens familjehemsvård om medel till projektet Det tredelade föräldraskapet – stöd till föräldrar med placerade barn. Projektet består av tre delar där delprojekt I genomfördes mellan september 2013 och april 2014 och avsåg en förstudie kring det tredelade föräldraskapets förutsättningar och konsekvenser för barn placerade enligt LVU.

Med förstudiens resultat som underlag söktes ytterligare utvecklingsmedel för att, inom ramen för projektets del II (mars 2014-april 2015), utforma och utprova stödinsatser riktad till föräldrar i samband med SoL- och LVU placering av barn. Målet var att erbjuda föräldrar individuellt anpassat stöd utifrån behov, t ex. krishantering, motiverande samtal, stöd i föräldrarollen, att stötta föräldern att vara förälder på avstånd och att stötta förälder i samarbetet med socialtjänst och familjehem vid frågor om t ex umgänge, vårdnadsöverflyttning mm.

Projektarbetets del III har pågått sedan maj 2015. Medarbetarna från projektets del I och II besökte i september 2014 Köpenhamn och verksamheten Forældre støtten. Det visade sig att utformningen av föräldrastödsverksamheten i Köpenhamn sammanföll på många sätt med den forskning, erfarenhet och kunskap som samlades in under förstudien. Denna verksamhet kom därför att utgöra en modell för hur socialtjänsten på ett bra sätt kan möta föräldrarnas behov av råd och stöd. Under hösten 2014 utformades en svensk motsvarighet till den danska Forældre støtten.

Verksamheten Stella, har krävt ett omfattande och seriöst arbete för att formulera innehåll, schemalägga bemanning, säkra tillgång till lokaler och utforma information till såväl föräldrar som handläggare inom socialtjänsten. Att starta en verksamhet för föräldrar med placerade barn, kräver en långsiktig planerings- och implementeringstid och är därmed svår att garantera inom ramen för ett projekt. Centrala utvecklingsmedel beviljades i april 2015 då projektet bl.a. bedömdes vara av stra-

8 (41)

tegisk betydelse för staden. Två nya medarbetare rekryterades i maj och juni 2015 och medel för dessa tjänster finns avsatta till och med 29 februari 2016.

När vi i rapporten skriver om föräldrar, avser vi föräldrar som är vårdnadshavare och har sina barn placerade i jourhem eller familjehem.

3. Syfte

Projektet i sin helhet handlar om ett arbete att i flera steg utveckla stöd till föräldrar med placerade barn. Stöd till föräldrar är en lagstadgad rättighet men ett eftersatt område.

Projektet har en direkt och en indirekt målgrupp:

1. Stärka föräldrarnas förutsättningar att samarbeta i det tredelade föräldraskapet (vårdnadshavare, familjehem och socialtjänst).
2. Bidra till förbättrad relation och kommunikation i det tredelade föräldraskapet och därmed öka tryggheten och förutsägbarheten för barn som är placerade.

Sekundära vinster tros vara att stöd till föräldrarna, utformad med respekt för föräldrarnas behov och självbestämmande, skapar bättre relationer mellan föräldrar och familjehem. Det kan innebära en avlastning för familjehemmen och tyngden i uppdraget minskar och gör det mer genomförbart, vilket kan förhindra sammanbrott.

I del I skapades en grund av kunskap för att i del II utforma och utprova stödinsatser riktad till föräldrar i samband med SoL- och LVU placering av barn. Erfarenheterna från del I och II ledde vidare till del III där projektets skulle pröva råd- och stödverksamheten Stella. Avsikten var att under projektets del III, implementera verksamheten i projektets tre stadsdelar. Antalet föräldrar i projektstadsdelarna bedömdes som för litet för att få tillräcklig erfarenhet under den begränsade projekttiden. Därför beslöts på ett barn- och ungdomschefsnätverk i maj 2015 att erbjuda Stella till målgruppen vid Stockholms stads 14 stadsdelsförvaltningar.

En ambition var även att under projekttiden starta gruppverksamhet för föräldrar med förebild från Uppsalas modell "Mamma trots allt".

4. Målgrupp & avgränsning

Projektets primära målgrupp var i starten att ge stöd till föräldrarna från projektets tre stadsdelar; Rinkeby-Kista, Södermalm och Skärholmen. Detta förändrades under maj månad 2015 då få föräldrar kontaktade Stella. Projektets tidigare medarbetare hade under del II haft samtal med en handfull föräldrar. Några av dessa föräldrar hörde av sig under maj månad för att boka tid, men kom aldrig till samtalstiden. Det rimliga att anta är att dessa föräldrar inte kände oss som var nya medarbetare i projektet och därmed valde att inte komma.

Styrgruppen beslöt att ställa frågan till övriga stadsdelar om möjlighet att erbjuda föräldrar stöd på ett Barn- och ungdomschefsnätverk. Förslaget mottogs positivt och beslut togs att erbjuda stödet till alla föräldrar i Stockholms stad som har barn placerade i familjehem eller jourhem. Avsikten var att under projekttiden nå så många föräldrar som möjligt för att kunna utprova, utveckla och utvärdera verksamheten enligt den framtagna modellen och se om den motsvarar det behov som beskrivits i förstudien.

Målgruppen hade tidigare varit föräldrar till barn 0-12 år som har sina barn placerade enligt lagrum SoL och LvU. För att öka möjligheten för fler föräldrar, utvidgades målgruppen till föräldrar som är vårdnadshavare till barn placerade i åldern 0-18 år, enligt samma lagrum.

Då de nya projektmedarbetarna inte genomgått ledarutbildningen för stödgruppsverksamheten "Mamma trots allt" och tillströmning av föräldrar var låg vid tidpunkten togs beslutet att inte starta gruppverksamhet under hösten.

Tidigare avgränsningar redovisas i delrapport I och II.

5. Metod och arbetssätt

I syfte att skapa ett underlag för att utforma ett stöd för föräldrar med placerade barn genomfördes under förstudien en intervjustudie, fokusgrupper och intervjuer med biträdande enhetscheferna inom familjevården i de tre medverkande stadsdelarna (Rapport del I, april 2014). Dessa ligger till grund för den metod och det arbetssätt som presenteras nedan. Arbetet med att utforma en verksamhet redovisas i Rapport del II, 2015.

Stödet till föräldrarna

Utformningen av projektets praktiska del har utgått från formuleringen i lagstiftningen, det vill säga att socialtjänsten ska lämna vårdnadshavare och föräldrar som har barn placerade råd och stöd och annan hjälp som de behöver. Tillsammans med kunskaper från Köpenhamns föräldraverksamhet Forældre støtten togs beslutet att stödet inte skulle utformas som individuellt behovsprövat bistånd. Någon registrering och dokumentation av vem som besöker verksamheten förs därför inte. Det har medfört att resultat inte kan utvärderas på individnivå, knutet till ett specifikt barn, på det sätt som angavs i projektets ursprungliga ansökan.

Det som kom att bli centralt i utformandet av stödet är att föräldrar ska känna sig sedda, lyssnade på och respekterade som vårdnadshavare och förälder. Vidare har förälderns rätt, till information om barnet och att ha viss delaktighet i vården av barnet, bedömts som centralt vid omformuleringen av vilka resultat som kan mätas.

Utgångspunkterna när stödet till föräldrar utformades, var därför att det skulle vara, ej biståndsbedömt, frivilligt, individuellt och ligga under socialtjänsten. Det finns ingen begränsning i antal samtal och stödet sker i lokaler som projektet tillfälligt disponerar.

Stella erbjuder idag råd och stöd eller annan hjälp genom:

- telefonjour dagligen 09.30-11.00 samt 14.00-16.00 med möjlighet att boka tid för besök.
- tidsbokade besök
- personligt stöd vid besök hos socialtjänsten, domstol mm
- mailkontakt

Samtal med föräldern/föräldrarna sker med en eller två av projektets medarbetare. Tolk bokas om behovet finns. Stödet utgår ifrån föräldern och kan handla om:

- Att lyssna på och stötta föräldern
- Att gå igenom material kring placeringen till exempel utredning, beslut och umgängesplan.
- Få information om vilka rättigheter och skyldigheter föräldern har när de har ett placerat barn.
- Att tillsammans med föräldern förbereda, vara med på eller följa upp möten som handlar om barnet.

Förhållningssätt/metod

Samtalsstödet är individuellt och sker på föräldrarnas uppdrag. Inom ramen för vad som är möjligt, stöttar vi föräldern där han/hon befinner sig. Ofta behöver föräldern prata om upplevelser, tankar och bekymmer. Vi stärker föräldern i det som är bra och fungerar. Första samtalet blir utforskande och ofta sorteras möjliga steg ut som föräldern, om de vill, kan gå vidare med.

Motiverande intervju (MI) - som metod i mötet med föräldrar

MI är en evidensbaserad samtalsmetod som används i många verksamheter inom Stockholms Stad. Den är en personcentrerad och en guidande metod för kommuni-

kation med målet att tydliggöra och förstärka personens egen motivation till en förändring.

Till Stella kommer föräldrar med sin sorg, ilska, hopplöshet, frustration, frågor om utredningen och en känsla av att inte vara hörd. Stella är ett kravlöst rum där det finns utrymme för alla tankar och känslor. Vi som arbetar i verksamheten hjälper till att sortera dessa tankar och fungerar som bollplank och stöd.

Bedömningen är att MI, som samtalsmetod i detta sammanhang, är ett respektfullt och verkningsfullt förhållningssätt som sekundärt kommer barnet tillgodo genom ökad förutsägbarhet och trygghet.

Stellas medarbetare har utbildning i metoden MI

Implementering och Kommunikationsplan

För att sprida informationen om Stella till föräldrar upprättades en kommunikationsplan (se bilaga 1) där kommunikationsmålen var att:

- Föräldrar i Stockholm stad, som har barn i åldern 0-18 år och som är placerade enligt SoL eller LVU, nås av erbjudande om stödverksamheten Stella.
- Minst en förälder från varje stadsdelsområde, 14 st., kontaktar Stella och att 50 %, 7 st., kommer till Stella för samtal under hösten.
- Strategiska personer i och utanför staden ska bli ambassadörer för Stellas verksamhet och sprida information vidare till övriga medarbetare och föräldrar.
- Beslutsfattare ska känna till Stella och arbeta för dess fortsättning.

Hur får föräldrar information om Stella?

Stellas medarbetare har under projekttiden besökt 9 av, Stockholms stads, 14 olika stadsdelsförvaltningar för att

informera familjehemsvården och barn-och ungdomsgrupperna om Stella. Broschyr (bilaga 2) och visitkort (bilaga 3) har delats ut vid besöken. Stellas medarbetare har även tagit initiativ till att skicka ut brev, adresserade till samtliga föräldrar som har ett barn placerat, med information om Stella (bilaga 4). Under stadsdelsbesöken har handläggare rekryterats som ambassadörer för verksamheten. De får ansvar för att det finns material att dela ut till föräldrar men också för att informera nyanställda om Stella. Dessa ambassadörer ingår även i en referensgrupp som träffas 1-2 ggr/termin för att diskutera frågor som uppkommer om stödet till föräldrarna.

Med hjälp av kommunikatörer i Rinkeby-Kista har även en så kallad vinjett producerats som ger information på tv-monitörer i väntrum och medborgarkontor (bilaga 5).

Tillgänglighet via telefon och webb

På Stockholms stads hemsida under fliken "stöd till föräldrar" finns information samt ett webbformulär för e-mailkontakt till Stellas verksamhet (stockholm.se/Stella).

Stella har förutom en kontaktemailadress, en telefon som är öppen varje dag mellan 09.30-11.00 samt 14.00-16.00, där föräldrar har möjlighet att ringa för att prata och/eller beställa tid för individuellt samtal. På hemsidan kan man även hitta informationsfolder om Stella i PDF-format.

Projektet har kontakt med kommunikatörer i Stockholms stad för att sprida information om Stella både internt, inom staden och externt i t.ex. "Hallå Stockholmare" som är Stockholm Stads annonssida i lokaltidningen "Mitt i". Stella har uppmärksammats på stadens intranät inför Temadagen samt i en artikel om Temadagen (bilaga 6). Ytterligare en artikel publicerades i Chefs- och Stockholms nytt (bilaga 7).

Temadag den 6 november 2015

Som ett led i att sprida information om behovet av stöd till föräldrar och verksamheten Stella anordnades en te-

madag, där bland andra Forældre støtten från Köpenhamn inbjöds som föreläsare, för att informera och visa på goda exempel från andra verksamheter (bilaga 6). Budskapet var: *När kontakten mellan föräldrar, familjehem och socialtjänst förbättras ökar också stabiliteten och tryggheten för barnet.* Till temadagen bjöd vi in handläggare, chefer och politiker. Borgarrådet Åsa Lindhagen inledde temadagen som blev mycket uppskattad och hade cirka ca 100-110 deltagare.

Stella – en ny verksamhet i Sverige

Under projektets gång har många i landet hört av sig och önskat ta del av projektet och dess erfarenheter. Ingen liknande verksamhet finns i Sverige.

Medarbetarna har under projekttiden deltagit vid följande tillfällen för att berätta om projektet:

- Familjehemsnätverket i Region Jönköping
- Studiebesök från Familjehemsenheten i Helsingborg med nämndrepresentanter och politiker
- Kommunförbundet FoU Västernorrland

Projektet har väckt stort intresse på många håll i landet och många beskriver det eftersatta behovet av att utveckla stöd till föräldrarna. Förfrågningar som vi inte har kunnat tillmötesgå har inkommit från kommuner, ideella verksamheter samt föräldrar från andra delar i Sverige.

- Socialförvaltningen Uppsala
- IoF Malmö stad
- REGION VÄRMLAND
- Vård, Omsorg, Folkhälsa
- Lidköpings Kommun
- Vi äger – en ideell verksamhet för bla. Psykisk hälsa
- Riksförbundet för förstärkt Familjehemsvård
- Föräldrar från andra kommuner i Sverige

6. Resultatredovisning

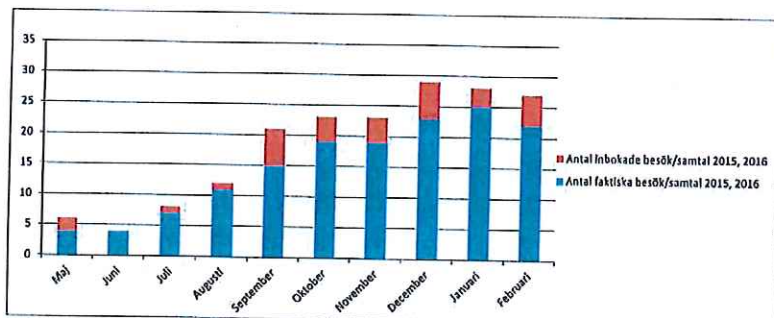
Besöksstatistik

I Stockholm nyplaceras ca 200 barn varje år, varav huvuddelen av dessa är mellan 13-18 år. Det kan antas att de föräldrar vars barn placeras före 13 års ålder är de föräldrar som söker sig till Stella.

Två medarbetare anställdes i projektet, varav en började i under maj månad på 50% till juni, fr o m juli heltid. Den andra började i juni på 80%. Tre veckor i juli var obemannade då medarbetarna hade semester. Under augusti månad besökte de nya medarbetarna stadsdelarna för att på nytt informera om Stella. Verksamheten fick därmed en nystart under september månad.

Här redovisas besöksstatistiken från maj 2015– feb 2016:

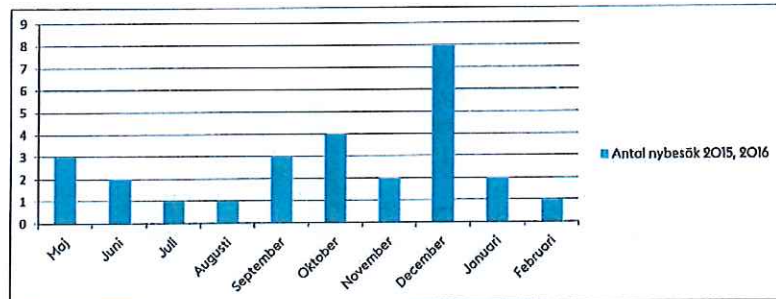
Antal bokade besök och antalet faktiska besök

■ Summa antal bokade besök: 181

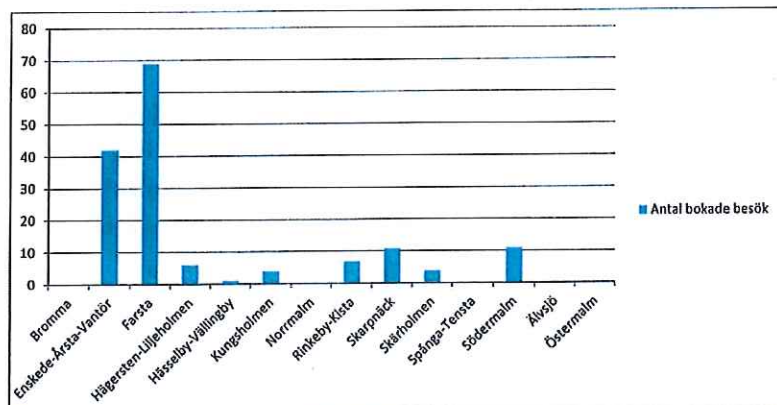
■ Summa faktiska besök: 149

Antal nybesök

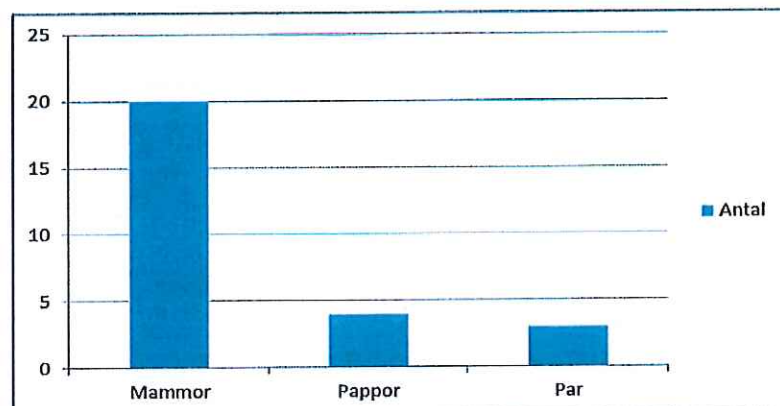
Antalet nya föräldrar som ringt för att boka tid,
Summa: 27

Antalet besök/stadsdel

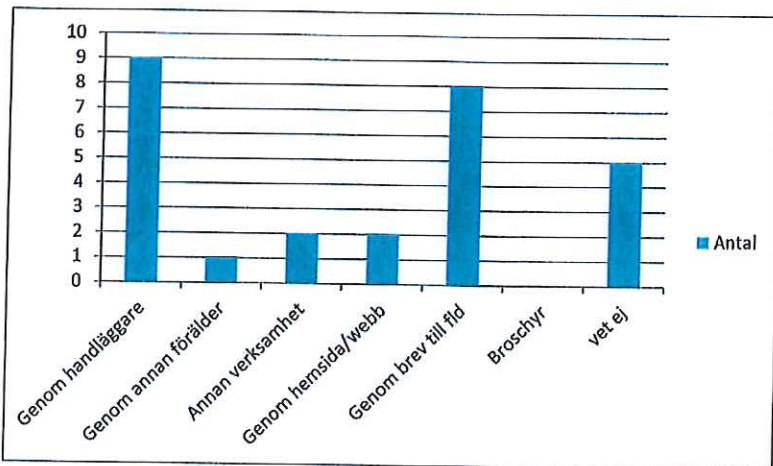
Saknas uppgifter för 26 st av de 181 inbokade besöken.

Fördelning

Summa: 27

Hur har föräldrarna fått information om Stella?

Summa: 27

Nöjdhetsenkät

Föräldrar som kommit till Stella regelbundet har fått möjlighet att svara på en enkät om vad de tycker om verksamheten (bilaga 6). De svar som inkommit är en mycket positiva och bekräftar att föräldrar upplever att de får stöd i samtalen.

Vad säger föräldrarna?

"Jag är glad att ni finns"

"Jag tycker det är bra att Stella finns"

"Det här har jag saknat"

"Jag önskar att Stella funnits tidigare, för då hade det kanske inte blivit så många "knutar" i kommunikationen"

"Ni inspirerar mig"

"Jag ringer er, ni ringer tillbaka och det gillar jag"

"Det har varit ett stöd och bollplank och en fristad"

"Har och är ett mycket bra stöd och bollplank Ge och ta"

"Tid att prata. Möjlighet att prata på ett problemlösande sätt"

Viktiga samtalsämnen för föräldrarna

Flera föräldrar säger i samtal att det är skönt att vi bara finns, att det är en fristad. Det föräldrar tar upp i samtalen kan delas in i tre teman:

- Information
- Delaktighet
- Umgången

Information

I intervjustudien beskrev föräldrar att de vill vara delaktiga och bli informerade kring omhändertagandet, att de vill ha fortlöpande information under vårdtiden. Föräldrar önskar tydlighet och information kring vad som förväntas av dem och uttrycker att de vill bli mer delaktiga i planeringen kring sina barn. Föräldrar upplever det som värdefullt att få tillgång till information om barnets vardag och att det skulle bidra till att kontakten mellan dem skulle bli mer naturlig.

En del föräldrar som Stella möter beskriver att de på ett plan förstår omständigheterna till omhändertagandet. Samtidigt vill de få stöd i att förstå vilka rättigheter de har och vad som krävs av dem som föräldrar. Föräldrar kan beskriva att det blir svårt att uppfylla de krav som ställs för att få tillbaka barnen eftersom de ibland upplever att det tillkommer nya krav. Informationen blir därmed otydlig och svår att förstå. Föräldrarna bekräftar i samtal att de vill veta mer om sina barns vardag, vad barnet gör på sin fritid, hur det går i skolan osv.

Delaktighet

"Viktiga aspekter av rättssäkerhet ur ett föräldraperspektiv är information och delaktighet när det gäller olika ställningstaganden som rör barnet samt möjligheten att upprätthålla kontakten med barnet" (SOU 2015:71 s.519)

"Att föräldrarna uppmuntras att vara delaktiga och att de får stöd kan ha stor betydelse för att de ska finnas kvar i barnen liv. Det kan också avlasta barn"
(SOU 2015:71 s. 519)

Bristen på delaktighet kan ibland kopplas till att vårdnadshavare inte har blivit informerade om barnets förhållanden.

"Den uteblivna informationen har fått till följd att vårdnadshavarna inte haft möjligheter att framföra synpunkter och i övrigt vara delaktiga."
(SOU 2015:71 s. 536)

En del föräldrar säger att de inte känner att de är delaktiga i planeringen eller att de inte blir hörda som föräldrar när de t.ex. är oroliga för sina barn eller när de upplever sig blivit felbedömda. Syftet är inte alltid att barnen ska hem, utan föräldrarna vill vara delaktiga i barnets liv. Föräldrar uttrycker ibland att de ser att barnen har det bra i familjehemmet. Kommunikationen mellan förälder och socialtjänsten blir på det viset stum och känslan av delaktighet uteblir.

Röster från några föräldrar:

"det spelar ingen roll vad jag säger – de har redan dömt mig – de letar efter fel".

"Handläggaren pratar inte med mig hur det är nu utan använder gamla uppgifter"

"Jag blev lovad en tid inom två veckor, jag har fortfarande inte hört något"

Föräldrar som har haft Stella som stöd i möten med socialtjänsten – har uttryckt att det varit skönt att vi "jämnat ut" maktbalansen, "De har alltid varit två i rummet mot mig".

En förälder ringde till oss för att fråga vilka vi var.

"- Ni har skickat ett brev till mig".

Denna förälder hade inga önskemål att besöka Stella, men uppgav att:

"- Det är skönt att man inte är bortglömd".

Citaten belyser en del föräldrars upplevelse av att inte bli lyssnade på och inte vara delaktiga i den planering som gäller deras barn.

Umgänge

"Socialnämndens ansvar för att den unges behov av umgänge tillgodoses omfattar även föräldrar som inte är vårdnadshavare liksom råd, stöd och annan hjälp." (SOU 2015:71 s.528)

"JO har understrukt betydelsen av att socialtjänsten uppmärksammar och hanterar slitningar mellan biologiska föräldrar och familjehemsföräldrar. Konkreta stödåtgärder kan ibland behövas för att överbygga motsättningar och underlätta kontakten mellan föräldrar och barn" (SOU 2015:71 s. 533)

Barnets umgängesrätt med föräldrar och vårdnadshavare är tydlig i lagstiftningen och är en fråga som ofta uppkommer i samtalen. Föräldrar kan berätta att de får biljetter i sista stund, att umgängen blir inställda, eller t.o.m. ett papper med planerade tider som redan passerat.

Föräldrarna beskriver umgängen som de inte tycker är bra, att det blir svårt att få till ett naturligt möte. De känner sig ofria att ändra på förutsättningarna, för att socialtjänsten beslutat hur det ska vara. Föräldrar kan beskriva att de tappat kunskap om sitt barn och att umgängen med barnet känns stela och samtalsämnen tryter.

Många av föräldrars berättelser från verksamheten Stella stämmer överens med den bild föräldrarna gav i förstudien. Den tidigare forskning som presenterades i förstudien (Backe-Hansen, E., Egelund, T., Havik, T., 2010, Moldestad, B., Skilbred, D. 2009 och Höijer, I, 2007) tar

upp att barnen aldrig eller sällan träffar sina föräldrar samt belyser föräldrars önskemål.

- föräldrarnas starka önskan att träffa sina barn mer/oftare
- föräldrarnas önskan om att umgänget skulle ske hemma hos föräldern då det stärkte känslan av att vara en familj
- att föräldrarna önskar att de i högre utsträckning vill bli betraktade och behandlade just som barnets föräldrar av tjänstemän från socialtjänsten och av familjehemmet
- att föräldrarna önskar få ta mer aktiv del i barnets vardag, ha en större insyn i barnets vardag och bli tillfrågad kring beslut som rör barnet.

Detta bekräftas av de föräldrar vi träffat inom ramen för råd och stödverksamheten Stella. Föräldrarna beskriver:

- att det går långt mellan gångerna de ses
- att umgängesplaneringen inte följs
- att det finns en otydlig rollfördelning, där föräldrarna upplever att familjehemmen beslutar om tid för umgängen.
- Att de inte känner sig delaktiga i den planering som gäller barnet.

För att vidmakthålla barnets relationer, med för dem viktiga personer, krävs att föräldrar ges möjlighet att bli delaktiga i vården utifrån sina förutsättningar. Det krävs att föräldrar får information för att ha möjlighet att planera och delta och därmed få respekt och erkännande som den viktiga person de är i barnets liv.

Vilka föräldrar kommer?

Majoriteten av föräldrarna är ensamstående mammor. Stella anlitar tolk i var 10:e samtal. Utöver det förs inga uppgifter om etnicitet. De flesta av föräldrarna som hört av sig, har haft barn boende i familjehem under många år. Det var förvånade till en början, men det har blivit tydligt att den sorg föräldrarna känner inte avtar med åren. En förälder kom till oss för att prata om hennes nu vuxna dotter och hur hon kunde bemöta henne. Dottern

hade varit placerad från 12 års ålder och vårdnadsöverflyttats. Denna förälder tillhör inte Stellas målgrupp, men var en av de första föräldrar som bokade tid hos oss.

Återkoppling från professionen

Under perioden maj 2015 – februari 2016 har projektet haft två referensmöten för att diskutera handläggares erfarenheter av Stella.

Referensgruppen och handläggarna värnar om den relation som finns mellan föräldrar och handläggare. Några föräldrar har reagerat negativt när handläggaren informerat om möjlighet till stöd från Stella. En lösning på det skulle kunna vara att "förvaltningen" står för informationen och skapa rutiner för information till nya föräldrar. Handläggare poängterar att "Stella är ett erbjudande till föräldrarna och det är så vi vill att det ska uppfattas".

När vi ställt frågan till handläggare hur de upplever Stellas närvaro på möten, svarar de att "mötet blir lugnare" och att kommunikationen blir bättre. Som vi skrivit tidigare instämmer föräldrar även i den beskrivningen. Referensgruppen bekräftar behovet av det stöd som Stella ger och betonar vikten av att föräldrar kan komma till Stella för stöd.

Några handläggares erfarenheter är att många föräldrar vars barn är placerade men som inte är vårdnadshavare, är som aktiva föräldrar. "Hur kommer det sig att de föräldrarna inte kan komma till Stella och är det något som kan komma att förändras?"

7. Slutsatser och förslag

Stöd till föräldrar är en lagstadgad rättighet men ett eftersatt område. Intresset för projektet Det tredelade föräldraskapet och råd- och stödverksamheten Stella är stort. Antalet föräldrar som söker sig till verksamheten har ökat. Under projekttiden har många ute i landet önskat mer information om projektet, något som bekräftar projektets unika verksamhet.

Syftet med insatsen är bidra till förbättrad relation och kommunikation i det tredelade föräldraskapet och därmed öka tryggheten och förutsägbarheten för barn som är placerade.

Vi har under projekttiden sett att föräldrar i första hand behöver fokusera på sin egen situation och har svårigheter att sätta barnet främst. Det kan handla om ekonomiska svårigheter och hemlöshet som kräver att de får stöd i att sortera och tydliggöra vad de behöver hjälp med.

I Rapport del I redovisas att 40% av föräldrarna får en försämrad livssituation efter barnets placering och det visar sig bl.a. i ett minskat nätverk och en högre grad av isolering. I Rapporten beskrivs, att få sina barn omhändertagna upplevs som ett socialt stigma och väcker känslor av skam och skuld.

Vi känner igen det här från våra samtal med föräldrar som kan beskriva att de inte räknas som föräldrar, att de inte vet vad de ska säga till sin omgivning när deras barn bor i familjehem. De beskriver ofta ett utanförskap och att de står utanför både arbets- och bostadsmarknaden.

I lagtexten står att socialtjänsten ska lämna vårdnadshavare och föräldrar som har barn placerade råd och stöd och annan hjälp som de behöver. Genom våra erfarenheter i mötet med föräldrar kan vi konstatera att de ofta "faller mellan stolarna", mellan såväl socialtjänstens olika enheter som mellan familjehemsvården och familjehemmet. Det sociala barnvårdsarbetet i staden ska präglas av helhetssyn och ett systemiskt synsätt i arbetet

med barn. Att stärka föräldern i sin del av ansvaret tror vi kan resultera i ett förbättrat samarbete i barnets nätverk.

Projektets förutsättningar för framtiden

Efterfrågan

En implementeringsprocess sker i flera steg där vi fortfarande befinner oss i en utvecklingsfas där vi prövar verksamhetens utformning och innehåll. Vi ser resultat genom en tydlig efterfrågan och återkoppling från såväl föräldrar som handläggare. För att vidmakthålla och förankra verksamheten som en del i Stockholm stads krävs en flerårig plan.

Vi har diskuterat i vilket läge handläggare ska informera att stöd till föräldrar finns. De föräldrar vi har mött har samtliga burit på en sorg. De har inte alltid varit i akut kris utan burit på en sorg under många år. Vi har träffat föräldrar vars barn har bott i familjehem i många år, upp emot 14 år. Det betyder att man behöver sprida informationen om Stella vid flera tidpunkter. Inledningsvis när en placering planeras, vid en placering i jourhem, vid beslut om stadigvarande placering och fortlöpande under tiden barnet är placerat.

Idag har Stella kontakt med och besök av föräldrar från nio olika stadsdelar. Det innebär ca tre föräldrar per stadsdel (27st). En förväntad ökning av antalet föräldrar, som kontaktar Stella, kommer sannolikt efter en tid att plana ut för föräldrar som har sina barn placerade sedan flera år. Vid en fortsatt verksamhet kommer nya föräldrar, vars barn placeras i jourhem och familjehem, vända sig till Stella. En permanent verksamhet med ovan beskrivet arbetssätt kräver sannolikt en utökning av Stellas bemanning med c:a 2-3 medarbetare och möjlighet till förstärkning med kvalificerade kontaktpersoner.

Forældrestøtten i Köpenhamn har fem medarbetare som tillgodoser behovet för samma målgrupp i Köpenhamn med c:a 600 000 invånare. Stockholms stad har idag 900 000 invånare.

Tillgänglighet

Vi tror att tillgängligheten till att kontakta och besöka Stella är av avgörande betydelse för verksamhetens fortsättning. Det är en utmaning för en stadsövergripande verksamhet som riktar sig till föräldrar i samtliga stadsdelar.

Under hela projekttiden har det varit svårigheter med lokal för föräldrasamtal. Stödverksamheten Stella har till en början disponerat lokaler genom samarbete med en frivilligorganisation och Svenska kyrkan. Projektet finns nu i tillfälliga lokaler genom socialförvaltningens försorg. Denna möjlighet upphör under mars 2016.

En fast lokal för Stella är nödvändig för att bedriva verksamheten på ett för föräldrarna och medarbetare tryggt sätt. Några föräldrar har haft behov av att se var lokalen är belägen innan de kontaktat Stella.

En känd plats för föräldrar som är skild från lokaler med myndighetsutövning och där även en gruppverksamhet kan bedrivas är viktig för verksamhetens fortsatta existens.

Implementering

En uttalad målsättning har varit att familjehemsvården i samtliga stadsdelar skall kunna erbjudas det stöd som föräldrar, barn och familjehemsföräldrar efterfrågat. Genom utvidgning av projektet, i maj 2015, tar Stella emot föräldrar från 9 av stadens 14 stadsdelar.

Med kommunikationsplanen som utgångspunkt har projektet en strategi för att informera och implementera arbetssättet.

Stella är en ny verksamhet som bygger på en gedigen kunskapsgrund. Det krävs tålamod och uthållighet för att se om verksamheten motsvarar det behov som har uppmärksammat i forskning, studier och av professionen. Att behovet finns ser vi genom att antalet föräldrar som vänder sig till Stella har ökat från 5 föräldrar – 27 föräldrar på 6 månader samt med totalt 181 inbokade besök.

En stor andel föräldrar som kontaktat Stella kommer från stadsdelarna Farsta och Enskede – Årsta – Vantör. De utmärker sig också vad gäller antalet samtal. En förklaring kan vara att familjehemsvården i dessa stadsdelar skickat ut informationsbrev till alla föräldrar vid flera tillfällen och därmed varit mer aktiva i att informera föräldrar om att Stella finns.

I början av projektet erbjöds föräldrar att komma till lokaler som vi fått låna av svenska kyrkan i Rinkeby, Akalla och Skärholmen. Utgångspunkten var att föräldrar i ekonomisk utsatthet ofta saknar tillgång till SL-kort och måste ges möjlighet att besöka verksamheten i sitt närområde. Det har eventuellt påverkat föräldrars möjligheter att söka sig till Stella under senare delen i projektet. Om lokalen finns i innerstaden är det angeläget att kunna möta upp föräldrar på platser i deras närområde. Det kräver att vi vid ett första möte har möjlighet att vara två något som kräver en högre bemanning i verksamheten.

En stor utmaning för att nå ut till målgruppen, föräldrar med placerade barn är att göra sig känd och skapa förtroende för verksamheten. Framförallt hos de handläggare som ansvarar för barnet och därmed har ansvaret för kontakten med föräldrarna. Stellas medarbetare behöver återkommande informera ute i stadsdelarna om föräldrarnas möjlighet att få stöd genom Stella.

Föräldrar berättar ofta om att det kommer nya handläggare, så en försvårande omständighet är den stora personalomsättningen inom socialtjänsten.

Utvärdering och forskning

Stella har utformats som en individuell stödinsats som inte är biståndsbedömd och därför inte myndighetsutövning. Någon registrering och dokumentation av vem som besöker verksamheten förs därför inte. Det har medfört att resultat inte kan utvärderas på individnivå, knutet till ett specifikt barn, på det sätt som angavs i projektets ursprungliga ansökan. Att avläsa verksamhetens resultat på aggregerad nivå vad gäller antal sammanbrott, pla-

nerad hemflytt, vårdnadsöverflyttningar och umgängesbegränsningar är inte heller möjligt då vi inte vet vilka barn vars föräldrar deltar i verksamheten.

Stödet till föräldrarna är i första hand en angeläget för föräldrarna själva. Att få sitt barn omhändertaget av samhället är en av de mest långtgående ingrepp som samhället gör i en människas liv. När föräldrar förlorar sina barn i sjukdom eller olyckor ställer samhället och nätverk upp med kurativt stöd, sjukskrivning, stöd och omtanke.

I forskning redovisas vikten av att föräldrar finns kvar i barnets liv både under placeringstiden och efter avslutad placering. Målet att barnet, om möjligt, skall återförenas med sina föräldrar kvarstår i lagstiftningen. Många barn som under placeringstiden inte haft kontakt med sina föräldrar söker upp dem i vuxen ålder och när de själva får barn.

Ett resultat som kan mätas är hur nöjda föräldrar är med verksamheten. Målet är att de ska känna sig sedda, lyssnade på och respekterade som vårdnadshavare och föräldrar. Föräldrarnas upplevelse av tillgång till information om barnet och möjlighet att vara delaktig i vården av barnet är resultat som kan mätas. I samtal med Stockholms universitets institution för socialt arbete har vi diskuterat olika sätt att utvärdera verksamheten. Ett resonemang har förts om självskattning som ett bra utvärderingssätt. En möjlighet som nämnts är att ha en applikation t.ex. för självskattning i nära anslutning tidsmässigt till stödkontakten. Sammanställning och utvärdering av en sådan mätning kräver forskarstöd och andra ekonomiska förutsättningar än vad projektet har.

Utvecklingsområden

Projektet "Mina båda världar", som drivs av Farsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar, beviljades liksom detta projekt centrala utvecklingsmedel, då det bedömdes att båda projekten är av strategisk betydelse för staden. Det är angeläget att fortsätta ett samarbete mellan projekten då de erbjuder stöd under placering till barn respektive föräldrar. Samarbetet har även underlät-

tat implementering av Stella och arbetet med att informera föräldrarna vilket kommer till uttryck i redovisad besöksstatistik.

Stella är utformad som individuell råd och stöd verksamhet utan individuell behovsprövning. Behovet för föräldrar att träffas i grupp har inte kunnat tillgodoses under projekttiden. För många föräldrar kan det vara ett kompletterande stöd att fortsätta träffa andra föräldrar i liknande situation. Gruppverksamheten "Mamma trots allt" i Uppsala är anpassad att möta behovet hos föräldrar med kognitiva svårigheter och bedöms motsvara många föräldrars behov av fortsatt stöd.

Möjligheten att erbjuda kvällsaktiviteter liknande den som erbjuds genom Forældrestøtten i Köpenhamn, skulle eventuellt bidra till att stärka föräldrarna.

Ett angeläget utvecklingsområde är att inrätta brukarråd med möjlighet att ta vara på föräldrarnas erfarenheter och synpunkter vid revidering och utvecklingen stödverksamheten.

Återkoppling till professionen

Kunskapsöverföring inom praktiken är ytterligare ett angeläget utvecklingsområde. Föräldrar som har kontakt med Stella ger kunskap om vad som fungerar och vad som behöver utvecklas i det tredelade föräldraskapet. Kunskaper som är värdefulla för att förbättra bemötande, information och delaktighet i kontakten med föräldrar till placerade barn.

Föräldrarnas gemensamma upplevelse och erfarenheter är viktiga att ta till vara i det dagliga arbetet i det tredelade föräldraskapet. Det finns ett tydligt behov av att utveckla en fortbildningsmodul att erbjuda jourhem och familjehem.

Genom att delta i olika stadsövergripande sammanhang, i utbildningar mm, kan Stella föra tillbaka kunskap från föräldrarnas erfarenheter till handläggare. I Danmark ingår information från Forældrestøtten som en självklar

30 (41)

del i socionomutbildningen, för att öka kunskapen om föräldrars betydelse för det placerade barnet.

Tillägg

Projektet har sökt och beviljats delvis fortsatta medel för 2016. Södermalm stadsdelsförvaltning har sedan 1 feb 2016 övertagit projektet.

Referenser, källor

Kopenhavns kommune 2014. *Inspirationshaefte 12 anbefallinger til ett godt forældresamarbejde*. Socialförvaltningen

SOU 2015:71 *Barn och ungas rätt vid tvångsvård. Förslag till ny LVU. Del A* Slutbetänkande av utredningen om tvångsvård för barn och unga. Stockholm: Fritzes

Socialstyrelsen. 2016. *Att lyssna på barn i familjehem. En modell för nationell uppföljning av barn i familjehem*. Stockholm Rapport Socialstyrelsen

Berner, E., Forsberg, S., Persson, I. 2014. *Det tredelade föräldraskapet – stöd till föräldrar med placerade barn. Ett utvecklingsprojekt i stadsdelarna Rinkeby-Kista, Södermalm och Skärholmen. Delrapport 1 – förstudie*. Utvecklingsenheten, Socialförvaltningen, Stockholm stad.

Berner, E., Forsberg, S., Persson, I. 2014. *Det tredelade föräldraskapet – stöd till föräldrar med placerade barn. Ett utvecklingsprojekt i stadsdelarna Rinkeby-Kista, Södermalm och Skärholmen. Delrapport II – förstudie*. Utvecklingsenheten, Socialförvaltningen, Stockholm stad.

Backe-Hansen, E., Egelund, T., Havik, T. *Barn og unge i fosterhjem – en kunnskapsstatus*. 2010. Oslo. NOVA (Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring).

Moldestad, B., Skilbred, D. 2009. *Foreldres opplevelse av et foreldreskap på avstand*. Fontene forskning – et tidsskrift fra Fellesorganisasjonen (FO). Oslo. Fellesorganisasjonen.

Höljer, I. 2007. *Föräldrars röster – hur är det att ha sina barn placerade i fosterhem 2007:2*. Stockholm: Allmänna Barnhuset.

Bilagor

Bilaga 1:

Kommunikationsplan

– marknadsföring av Råd- och stödverksamheten STELLA

Bakgrund och övergripande mål:

Socialnämnden ska enligt Socialtjänstlagen 6 kap. 7 § 4:e st lämna vårdnadsvarningar och föräldrabarn till de barn som vårdas i ett familjehem, jourhem, annat enskilt hem eller ett hem för vård eller bostadsråd, stöd och annan hjälp som de behöver.

Rinkeby-Kista familjehemsvård ansökte, 2013, tillsammans med Södertälms och Skärholmens barn och ungdomsenheter om medel till projektet Det tredelade föräldraskapet – stöd till föräldrar med placerade barn, i syfte att utveckla ett stöd till dessa föräldrar. Projektet beviljades medel till en förstudie som genomfördes under tiden, september 2013 till april 2014. Resultatet av förstudien redovisades i en rapport i april 2014. I rapporten redovisades aktuell forskning, lagstiftning, erfarenheter av föräldrastödsverksamheter samt en omfattande intervjustudie av barn/ungdomar placerade i familjehem, föräldrar med placerade barn samt familjehemsföräldrar. Intervjuerna kompletterades med erfarenheter och synpunkter från familjehemsinspektörer samt referensgrupper bestående av stadens nyanländargrupp inom familjevården.

Projektet har en direkt och en indirekt målgrupp

1. Föräldrar med placerade barn. Stärka föräldrarnas förutsättningar att samarbeta i det tredelade föräldraskapet
2. Barn placerade i jour- eller familjehem. Bidra till förbättrad relation och kommunikation i det tredelade föräldraskapet och därmed öka tryggheten och förutsägbarheten för barn som är placerade.

Sekundära vinster tros vara att stöd till föräldrarna, utformad med respekt för föräldrarnas behov och självbestämmande, skapar bättre relationer mellan föräldrar och familjehem vilket innebär en avlastning för familjehemmen och tyngden i uppdraget minskar och gör det mer genomförbart vilket kan förhindra sammanbrott.

Ett uttalat syfte är att familjehemsvården i samtliga stadsdelar skall kunna erbjuda ett stöd som föräldrar, barn och familjehemsföräldrar efterfrågar.

För att garantera att projektet får en fortsättning behöver projektet och dess resultat bli kända för strategiska personer och beslutsfattare i staden.

Mål

1. Att erbjuda föräldrar individuellt anpassat stöd utifrån behov, t ex. krishantering, motiverande samtal, stöd i föräldrarollen.
2. Att stötta föräldern att vara förälder på avstånd
3. Att stötta förälder i samarbetet med socialtjänst och familjehem vid frågor om t ex. utgång, vårdnadsöverflyttning

Aktivitetsplan:

När	Vad	Målgrupp	Ansvarig	Uppföljning
	Stella-foldrar lämnas i samband med placering (kom överens om tidpunkt)	Föräldrar	Kerstin i kontakt med chefer	
Aug-sept	Medborgarkontor - Vinjett	Föräldrar	Kajsa	
Juli	Notis på Intranät	Handläggare	Kerstin	
	Stadsledningskontoret SLK			
Aug	Skicka brev till chefer med önskan om hjälp att skicka ut brev till föräldrar med info om verksamheten.	Chefer	Ingrid	
Aug-sept	Boka möten med familjevård, barn- och ungdomsgrupper	Handläggare	Kerstin och Kajsa	
hösten	Tenardag 6/11	Handläggare Chefer Politiker mm	Kerstin & Kajsa	

Budget

Uppföljning

Risikanalys

Risk	Sannolikhet? Hög/medel/låg	Åtgärd

Kerstin Sandqvist, Kajsa Cammerfeldt/Annika Fritsby 150609

Effektmål

1. Färre beslut om umgängesbegränsningar
2. Färre sammanbrott i familjehemsplaceringen
3. Färre återkommandehemtagningsutredningar
4. Fler planerade hemtagningar
5. Fler vårdnadsöverflyttningar

Kommunikationsmål:

- Föräldrar i Stockholms stad med barn i åldern 0-18 som är placerade enligt SoL eller LVU är nås av erbjudande om stödverksamheten STELLA.
- Minst en förälder från varje stadsdelsområde (14 st) kontaktar STELLA och att 50% kommer till STELLA för samtal under hösten.
(Fram till 2015-11-01, har vi haft kontakt med 15 st föräldrar. Totalt 64 inbokade besök där 10 föräldrar inte kommit. Vi har föräldrar från sex stadsdelsförvaltningar. Flest föräldrar har vi haft från Farsta. Anna Holgersson från "Mina båda världar" har skickat ut brev med information om Stella vid ett flertal tidpunkter.
- Hur många föräldrar/familjer pratar vi om? 5% av ?? (Behöver statistik)
- Strategiska personer i och utanför staden ska bli ambassadörer för Stellas verksamhet och sprida information vidare till övriga medarbetare och föräldrar.
- Beslutsfattare, Känna till Stella och arbeta för dess fortsättning

Övergripande budskap (utvecklas i bilaga (folder/webbtext)):

Till beslutsfattare och strategiska personer:

- Föräldrar till placerade barn har enligt lag rätt till råd och stöd av socialtjänsten.
- Vi har intervjuat ca 12 föräldrar om vilket stöd de vill ha och de har efterfrågat en egen kontaktperson inom socialtjänsten som inte är kopplad till myndighetsutövningen.
- Vi har skräddarsytt verksamheten Stella utifrån detta.
- Stellas stödverksamhet är öppen för föräldrar från hela staden och är ett försöksprojekt till och med sista december 2015.
- Nu behöver vi din hjälp för att nå föräldrarna (gäller strategiska personer).

Till målgruppen beslutsfattare behöver vi berätta mer om resultatet.

Till föräldrar:

- Du har rätt till råd och stöd och du avgör själv om och hur länge du vill ha kontakt med oss.
- Vi kan hjälpa dig att gå igenom beslut, utredning och umgängesplan och vilka rättigheter du har som förälder samt förbereda möten som handlar om ditt barn.
- Vi lyssnar på dig och stöttar dig och erbjuder ett första samtal inom en vecka.
- Kontakta oss via telefon, webb eller e-post.

Målgrupper

Alla handläggare inom socialtjänsten och annan relevant verksamhet som kommer i kontakt med föräldrar vars barn är placerade.
Alla föräldrar i staden med barn i åldern 0-18 år som har barn placerade i familjehem eller jourhem är målgrupp för kommunikationen.

Förutsättningar för kommunikationen

Det är en fördel att föräldrarna får information från någon person som man har förtroende för och inte upplevs som så hotfull eller kopplad till myndighetsutövning till exempel psykiatri, missbruk eller andra delar av landstinget där vuxna får hjälp. Ett annat exempel är projektet mina två vänner som riktar sig till barn som är placerade. Via det projektet kan stöd till föräldrarna också erbjudas.

Det kan vara en fördel med icke-personliga kanaler t ex brev, webb, annons eller liknande som gör att föräldrarna själva tar initiativet och inte känner sig styrda.

Frågor till styrgruppen

- Finns budget till exempel till brev till föräldrar? JA
- Landa tanken på ambassadörer utanför staden, som träffar föräldrarna till exempel inom landstinget. Vilka kategorier rör det sig om? Vilka kontaktytor har vi till dem? Kan Stella presenteras på möten, mm?
- Tidsplan för beslut om Stellas förlevnad. Vem gör underlag för beslut och kommunicerar med beslutsfattare?
- Vilka kanaler finns till chefer i socialtjänsten i staden? Hur kan vi göra chefer på olika nivåer till ambassadörer för Stella?
- Går det att göra överenskommelser att Stella-broschyren lämnas ut till alla föräldrar som får sina barn placerade? Hur gå vidare?

Kanaler till målgrupperna

Kommunikation med föräldrar

Kommunikation för att göra strategiska till ambassadörer

Intern kommunikation i staden

Bilaga 2:

Stella - Stöd till föräldrar med placerade barn är en försäkringsverksamhet i Stockholm stad.

Verksamheten finansieras med utvecklingsmedel från Stockholms stad.

Vill du att vi hör av oss till dig?

Gå in på
www.stockholm.se/stella
Fyll i dina uppgifter så kontaktar vi dig!

Bor ditt barn i jour- eller familjehem?

Stella
Stadsförvaltningsförvaltningen
Box 4730, Nöjesgränd 10
Förhållningsenheten
103 33 Stockholm

Du har rätt att få råd och stöd

Socialnämnden ska i fråga om de barn som vårdas i familjehem, jourhem eller annat enskilt hem eller hem för vård eller boende lämna vårdnadshavaren och föräldrarna råd, stöd och annan hjälp som de behöver.

Socialtjänstlagen 6 kapitlet 7 § punkt 4

Ny stödverksamhet finns för dig

Föräldrar till placerade barn i åldern 0-18 år kan få särskilt stöd genom projektet STELLA.

Vi som arbetar i STELLA har lång och bred erfarenhet inom olika delar av socialt arbete.

- Besöken är kostnadsfria
- Vi får inga journaler och har tystnadsplikt
- Du avgör själv om, och hur länge du vill ha kontakt med oss

STELLA erbjuder dig:

- Vi kan hjälpa dig att gå igenom material kring placeringen till exempel utredning, beslut och umgängesplan.
- Du kan få information om vilka rättigheter och skyldigheter du har som förälder till ett placerat barn.
- Tillsammans med dig kan vi hjälpa dig att förbereda, vara med på eller följa upp möten som handlar om ditt barn
- Vi lyssnar på dig och stöttar dig
- Vi erbjuder dig ett första samtal inom en vecka

Välkommen att kontakta oss på Stella

Telefon 08-508 01 165

Telefontid
Vardagar 09:30 - 11:00 och 14:00-16:00.

Om du kontaktar oss under annan tid kan du lämna ett röstmeddelande så ringer vi tillbaka till dig.

E-post: stella@stockholm.se

stockholm.se/stella

Bilaga 3:

Stella - stöd till dig som är förälder
Tel: 08-508 01165
E-post: 3df@stockholm.se

Stockholms stad

Är ditt barn placerat?

Bilaga 4:

Har du ett barn som är placerat i familjehem? - Det finns stöd för dig

Du som får det här brevet är förälder till ett barn som bor i jour- eller familjehem.

Att under en kortare eller längre tid inte bo med sitt barn är en ofta svår och mycket stor omställning för en förälder. Att få stöd och någon att prata med kan vara viktigt både för dig och för ditt barn.

Sedan några månader tillbaka drivs en försöksverksamhet för att erbjuda stöd till föräldrar vars barn bor i jour- eller familjehem. Verksamheten heter Stella.

Du som förälder är varmt välkommen att ringa, maila eller träffa oss som jobbar på Stella.

Med vänlig hälsning

Kerstin och Kajsa

Enheten för familjevård och familjerätt

Vill du veta mer?
Kontakta Stella på 08-508 01 165
Eller [stockholm.se/stella](mailto:3df@stockholm.se)
3df@stockholm.se

Bilaga 5:

Är ditt barn placerat ?

- Föräldrar till placerade barn i åldern 0-18 år kan få särskilt stöd genom **STELLA**
- Vi för inga journaler och vi har tystnadsplikt

STELLA

Telefon: 08 508 01165
E-post: 3DF@stockholm.se
www.stockholm.se/stella

Bilaga 6:

Q Sök innehåll eller person

Sök

Temadag om stöd till placerade barns föräldrar

Hitta

Mer information

+ Södermalms stadsdelsförvaltning + 14

♡ Spara som favorit

Publicerad: 24 november 2015

Stöd till familjehemsplacerade barns föräldrar är ett eftersatt område trots den lagstadgade rätt som finns. Projektet Det tredelade föräldraskapet bjöd in till en temadag om stöd till föräldrar som har sina barn placerade. Där presenterades flera goda exempel på hur stödet kan se ut om barnperspektivet används.

Temadagen arrangerades den 6 november i Andreaskyrkan på Södermalm. Projektet Det tredelade föräldraskapet presenterades av Kerstin Sandqvist, Sofia Forsberg och Kajsa Cammerfelt (bilden). Under dagen gavs goda exempel på stöd till föräldrar utifrån ett barnperspektiv. Exemplen kom från Köpenhamn, Uppsala och Stockholm.

Mer information

Föräldrastöd är bra för barnen

Att ge stöd till placerade barns föräldrar är en förbyggande insats för barnen i familjehem. Detta poängterades under dagen. Projektet "Mina både världar" visade hur viktigt det är att barnen får träffa andra barn och dela sina erfarenheter.

På konferensen deltog chefer och handläggare från stadens stadsdelsförvaltningar, kommuner i landet, forskare och beslutsfattare. Stockholms socialborgarråd Åsa Lindhagen hälsade alla välkomna och inledde dagen.

Stadens projekt "Det tredelade föräldraskapet" har under 2015 kommit i gång med sin operativa del efter att en gedigen förstudie gjorts. Gensvaret från föräldrar som har sina barn i familjehem är stort och ökar varje vecka.

Mer information

Stella

Det tredelade föräldraskapet – stöd till föräldrar med placerade barn
Enheten för familjehemsvård och familjerätt,
Borgarfjordgatan 14, Box 7049, 164 07 Kista
Telefon: 08-508 01165
E-post: 3rf@stockholm.se
Webbadress: stockholm.se/stella

Senast uppdaterat: 25 november 2015

Bilaga 7:

 Sök innehåll eller person

 Sök

Mer stöd till föräldrar med placerade barn

 Dela med dig på sociala medier

 Spara som favorit

Publicerad: 25 februari 2016

Stella är en unik stödverksamhet för föräldrar som har barn i familjehem. Efter ett lyckat första verksamhetsår har projektet nu beviljats centrala utvecklingsmedel för att fortsätta även under år 2016. Vi ställt fem frågor till Kerstin Sandqvist på enheten för familjehemsvård och familjerätt kring projektets bakgrund och utmaningar.

Vad har Stella för funktion?

Stella som verksamhet är frivillig, icke biståndsbedömd och öppen verksam för föräldrar i Stockholm vars barn placerats genom socialtjänsten. Här berättar vi mer om föräldrarnas rättigheter och skyldigheter samt går genom material kring barnets placering, som till exempel utredning, beslut och umgängesplan. Vi för Inga Journaler och har tystnadsplikt. Besöken är dessutom kostnadsfria.

Vilka behov fanns hos föräldrar innan verksamheten startades?

Föräldern saknar idag ett självklart stöd i föräldraskapet. Barnet ska enligt lag ha en egen handläggare, familjehemmet har en egen familjevårdsinspektör som finns för dem i handlägningsfrågor med mera. Samarbetet mellan socialtjänst, familjehemmet och föräldrarna ska präglas av ett tredelat föräldraskap. Det har dessutom länge varit mycket angelägen fråga för barnen, föräldrar, handläggare och familjehemmen. Det nuvarande projektet utformades därför efter en forstudie kring forskning, lagstiftning och erfarenheter om föräldraskapet när barn blir placerade.

Hur har det första året gått?

Det har gått över förväntan och sedan verksamheten på kom i gång i maj 2015, har Stella bokat in 165 besök. Även föräldrar från andra kommuner har kontaktat oss, eftersom denna typ av stöd inte finns någon annan stans i Sverige. Verksamheten är begränsad till Stockholms stad. Det tar tid att etablera en verksamhet med det i åtanke har Stella haft en mycket bra start.

Vilken respons har ni fått av föräldrarna?

Föräldrar uppskattar att få komma och prata om sina upplevelser som de fått i samband med att deras barn omhändertagits. De säger att de önskat att vi funnits tidigare som en förälder sa: "Jag önskar att Stella funnits tidigare, för då hade det kanske inte blivit så många "knutar" i kommunikationen". Många upplever oss som ett bollplank och stöd i en mycket svår situation.

Vad har varit den stora överraskningen?

Vi blev överraskade av den stora tillströmningen och med tanke på den respons vi har fått från föräldrar så är vi nu mer övertygade om att verksamheten verkligen behövs.

Vad har varit den största utmaningen?

Att göra verksamheten känd så att föräldrar och handläggare känner till Stella. Och att ha en egen fast lokal!

Vad hoppas ni på för år 2016?

Att vi växer, når ut till fler föräldrar och att verksamheten blir permanent.

[Läs mer om projektet Stella](#)

Senast uppdaterat: 25 februari 2016

– stöd till föräldrar med placerade barn
41 (41)

REDOVISNING AV LOKALA UTVECKLINGSMEDEL 2015 ELLER AV MEDEL FÖR STUDIEBESÖK

Projektets/studiebesökets namn Det tredelade föräldraskapet – stöd till föräldrar med placerade barn. Del III STELLA - råd och stödverksamhet för föräldrar med placerade barn
Beviljat belopp 810 000:-
Projekttiden fr.o.m. 01 04 2015 t.o.m. 29 02 2016 (dag-månad-år)
Stadsdelsförvaltningens namn, avdelning/enhet Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning, Enheten för familjehemsvård och familjerätt.
Postadress (gata/box, postnummer) Box 7049, 164 07 Kista
Projektledare, kontaktperson för projektet, namn, e-post, tfn Kerstin Sandqvist kerstin.sandqvist@stockholm.se telefon 08 508 01 688 Ansvarig enhetschef: Ingrid Persson, Rinkeby Kista stadsdelsförvaltning telefon 08 508 01 360 från och med 01 02 2016 Ann-Charlott Lindh-Neville, Södermalms stadsdelsförvaltning 08 508 13 160 ann-charlott.lindh-neville@stockholm.se
Ansvarig avdelnings-/enhetschef, namn, befattning <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">Ingrid Persson enhetschef</div> Intyggar att projektet har genomförts enligt beslutet om projektplan och budget. Undertecknad av: I Stockholm den 29 januari 2016 Ingrid Persson

Ekonomisk redovisning

Rapporten ska avse upplupna och beräknade intäkter och kostnader för projektperioden.

INTÄKTER

Beviljat belopp från socialförvaltningen	810 000 kr
Egen insats	kr
Övriga intäkter 1 april 2015 kvarstående från föregående projektperiod	215 630 kr
Summa	

KOSTNADER 01 04 2015 – 29 02 2016

Personalkostnader inkl. sociala avgifter	872 502 kr
Administrativa kostnader (möteslokaler, förtäring, telefon, m.m.)	6 460 kr
Resekostnader (biljetter, hotell)	1150 kr
Utbildningskostnader (föreläsare, material)	7449 kr
Övriga kostnader	9 021 kr
Överfört till Södermalm stadsdelsförvaltning per 01 02 2016 vid övertagande av projektet.	129 048 kr
Summa	0 kr

Skicka ett av ansvarig chef undertecknat exemplar av redovisningen till (originalet behövs för vårt arkiv):

Socialförvaltningen i Stockholms stad
staben vid avdelningen för sociala frågor

Lalla Välsänen

106 64 Stockholm

(Internpost går också bra)

samt e-posta ett exemplar av den med underskrift skannade blanketten till:
funktion SOF FOU